Najaarsnota 2013

Inhoudsopgave

Inleiding 13

Programma's

Programma Bestuur en veiligheid 17
Programma Dienstverlening 19
Programma Sport en cultuur 23
Programma Onderwijs 27
Programma Zorg 29
Programma Economie en recreatie 33
Programma Ontwikkeling openbare ruimte 37
Programma Beheer openbare ruimte 43
Programma Financiering 47

Financiële samenvatting

Financiële samenvatting 2013 51

Bijlagen

1.Netto lasten van op de investeringsstaat 2013 opgenomen bedragen, waarvoor nog geen raadsvoorstel is gedaan (t/m september 2013) 55
2.Overzicht post onvoorzien t/m raadsvergadering september 2013 57
3.Staat van reserves en voorzieningen 58

ALGEMEEN

gemeente Steenbergen

Raadsvergadering
19 december 2013

Agendanummer

Onderwerp:
Najaarsnota 2013 (16e begrotingswijziging 2013)

Steenbergen, 15 oktober 2013

Aan de Raad,

1. Inleiding

Hierbij bieden wij u de najaarsnota 2013 aan. De najaarsnota betreft de rapportage over de eerste 9 maanden van het jaar.
Gezien het tijdstip van totstandkoming, geeft deze rapportage een indicatie van de verwachte uitkomst van de jaarrekening 2013.

2. Achtergrond

De najaarsnota kent dezelfde programma-indeling als de programmabegroting 2013. Per programma komen de volgende onderwerpen terug:
Speerpunt van beleid
Indien er een speerpunt van beleid binnen een programma valt, hebben wij de actuele stand m.b.t. dit speerpunt weergegeven.
Beleidsprioriteiten
Bij het onderdeel beleidsprioriteiten hebben we doelstellingen 2013 uit de programmabegroting (onderdeel: “wat gaan we daarvoor doen”) en de moties opgenomen. Per doelstelling wordt aangegeven hoe het met de uitvoering staat, dit d.m.v. symbolen, waarbij de symbolen de volgende betekenis hebben:

	De beleidsdoelstelling is reeds uitgevoerd
	De beleidsdoelstelling wordt volgens de planning zoals in de perspectiefnota is opgenomen uitgevoerd.
	De planning zoals in de perspectiefnota is opgenomen wordt niet gehaald, maar de beleidsdoelstelling wordt wel dit jaar uitgevoerd.
	De beleidsdoelstelling wordt dit jaar niet meer uitgevoerd.

In de tabel beleidsprioriteiten is een kolom opgenomen met daarin de maand waarin de beleidsdoelstelling volgens de planning uit de perspectiefnota 2013 - 2017 gerealiseerd zou worden. Wanneer de signalering van de beleidsdoelstelling oranje of rood is, is er een toelichting opgenomen waarom de afgesproken planning van bij de perspectiefnota niet wordt gehaald en tevens is aangegeven wat de nieuwe planning is.
Bij de toelichting op de beleidsagenda in de diverse commissies zullen al een aantal beleidsdoelstellingen die niet of later worden gerealiseerd, zijn toegelicht.
Wat mag het kosten?
Hierbij zijn per programma de financiële mutaties voor 2013 gegeven. De belangrijkste mutaties worden toegelicht. Wanneer de mutatie een voordelig effect heeft op de post onvoorzien is een “V” achter de mutaties toegevoegd en een “N” wanneer de mutatie nadelig is voor het saldo van de post onvoorzien. Een mutatie is structureel wanneer deze zich meer dan drie jaar voordoet.
De najaarsnota eindigt met een financiële samenvatting.

3. Overwegingen

Het saldo van de mutaties van de najaarsnota komt op € 84.700,- positief uit. Belangrijker dan naar het saldo te kijken, is te zien hoe de mutaties zijn opgebouwd; in het bijzonder of ze incidenteel of structureel zijn. Per mutatie is dit ook aangegeven.
Als we naar de structurele doorwerking van de mutaties kijken, zien we dat deze voor € 265.400,- voordelig zijn. Dit betreft met name:

- Lagere kosten bijstandsvoorziening (€ 215.800,-)

Deze mutaties is meegenomen bij het opstellen van de begroting 2014, zoals overigens van alle mutaties met structurele doorwerking.
De belangrijkste eenmalige mutaties, totaal € 180.700,- nadelig, zijn:

- Toevoeging voorziening dubieuze debiteuren € 347.000,-
- Reservering middelen decentr.jeugdzorg € 40.500,-

Waartegenover:

- Lagere kosten inhuur tbv bouwvergunningen € 45.000,-
- Lagere advieskosten ruimtelijke ordening € 50.000,-
- Lagere kapitaallasten rollend materieel € 45.000,-
- Hogere rentebaten € 98.600,-

4. Middelen

In de najaarsnota zijn bij het onderdeel " Wat mag het kosten?" de mutaties voor de begroting 2013 per product financieel weergegeven en de belangrijkste mutaties zijn toegelicht.

Het verloop van de post onvoorzien is als volgt:

Saldo post onvoorzien voor de najaarsnota		€ 56.600,-
Structurele mutaties najaarsnota: voordelig	€ .308.600,-	
nadelig	-/- € 43.200,-	
Saldo structurele mutaties		€ 265.400,-
Eenmalige baten najaarsnota	€ 423.500,-	
Eenmalige lasten najaarsnota	-/- € 604.200,-	
Saldo eenmalige mutaties		€ -/- 180.700,-
Saldo post onvoorzien na de najaarsnota		**€ 141.300,-**

Doordat bij de najaarsnota alle mutaties t/m het derde kwartaal 2013 zijn meegenomen, is het saldo van de post onvoorzien na de najaarsnota het verwachte saldo van de jaarrekening 2013.

5. Risico's

n.v.t.

6. Aanpak

De najaarsnota zal worden behandeld in de raadsvergadering op 19 december 2013.
Zoals voorgaande jaren zal de najaarsnota in beide commissies worden behandeld. In de commissie ruimte kunnen dan naast de vakinhoudelijke vragen ook de financieel technische vragen worden gesteld.

7. Voorstel

1. In te stemmen met de volgende mutaties in de reserves:

Programma Dienstverlening

a)Onttrekking € 30.000,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen (transitiekosten Regionale Uitvoeringsdiensten);

Programma Sport en cultuur

b)Toevoeging € 13.160,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen in verband met decentralisatie-uitkering combinatiefunctionaris;

Programma Zorg

c)Onttrekking € 197.400,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen (Brede Doeluitkering Centrum Jeugd en Gezin)

d)Toevoeging € 66.944,- aan de dekkingsreserve huisvesting consultatiebureau;

e)Toevoeging € 35.000,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen in verband met niet bestede rijksbijdrage transitie AWBZ;

f)Toevoeging € 37.600,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen in verband met niet bestede rijksbijdrage decentralisatie jeugdzorg 2012/2013

g)Toevoeging € 40.490,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen ten behoeve invoeringskosten decentralisatie jeugdzorg;
Programma Economie en recreatie
h)Onttrekking € 48.138,- aan de algemene reserve ten behoeve van sanering Laurentiusdijk 14 te Welberg;
i)Onttrekking € 38.100,- aan de reserve overheveling budgetten ten behoeve van het regionaal project Mark-Vliet-Dintel;
j)Onttrekking € 87.514,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen (vergoeding ambtelijke kosten AFCNP);
k)Onttrekking € 1.000.000,- aan de risicoreserve in verband met bijdrage aan het aquaduct;
Programma Ontwikkeling openbare ruimte
l)Onttrekking € 20.400,- aan de reserve overheveling budgetten voor het werkprogramma duurzaamheid 2012;
m) Onttrekking € 40.100,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen (SLOK middelen) voor projecten duurzaamheid;
Programma Beheer openbare ruimte
n)Storting € 50.000,- in de bestemmingsreserve baggeren in plaats van voorziening baggerfonds;
o)Toevoeging € 14.644,- aan de egalisatiereserve riolering;
Programma Financiering
p)Verhoging voorziening dubieuze debiteuren met € 347.000,-;
q)Onttrekking 233.300,- aan de risicoreserve in verband met lagere algemene uitkering.

2. De najaarsnota 2013 vaststellen en daarmee ook de 16e begrotingswijziging 2013.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Steenbergen,
de secretaris, de burgemeester,

mr. J.M.W.H. Leloux drs. S.C.C.M. Bolten

gemeente Steenbergen

De raad van de gemeente
Steenbergen;

In behandeling genomen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 15 oktober 2013

besluit:

1. In te stemmen met de volgende mutaties in de reserves:
   a)Onttrekking € 30.000,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen (transitiekosten Regionale Uitvoeringsdiensten);
   b)Toevoeging € 13.160,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen in verband met decentralisatie-uitkering combinatiefunctionaris;
   c)Onttrekking € 197.400,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen (Brede Doeluitkering Centrum Jeugd en Gezin)
   d)Toevoeging € 66.944,- aan de dekkingsreserve huisvesting consultatiebureau;
   e)Toevoeging € 35.000,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen in verband met niet bestede rijksbijdrage transitie AWBZ;
   f)Toevoeging € 37.600,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen in verband met niet bestede rijksbijdrage decentralisatie jeugdzorg 2012/2013
   g)Toevoeging € 40.490,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen ten behoeve invoeringskosten decentralisatie jeugdzorg;
   h)Onttrekking € 48.138,- aan de algemene reserve ten behoeve van sanering Laurentiusdijk 14 te Welberg;
   i)Onttrekking € 38.100,- aan de reserve overheveling budgetten ten behoeve van het regionaal project Mark-Vliet-Dintel;
   j)Onttrekking € 87.514,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen (vergoeding ambtelijke kosten AFCNP);
   k)Onttrekking € 1.000.000,- aan de risicoreserve in verband met bijdrage aan het aquaduct;
   l)Onttrekking € 20.400,- aan de reserve overheveling budgetten voor het werkprogramma duurzaamheid 2012;
   m) Onttrekking € 40.100,- aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen (SLOK middelen) voor projecten duurzaamheid;
   n)Storting € 50.000,- in de bestemmingsreserve baggeren in plaats van voorziening baggerfonds;
   o)Toevoeging € 14.644,- aan de egalisatiereserve riolering;
   p)Verhoging voorziening dubieuze debiteuren met € 347.000,-;
   q)Onttrekking 233.300,- aan de risicoreserve in verband met lagere algemene uitkering.

2. De najaarsnota 2013 vast te stellen met inbegrip van de 16e begrotingswijziging 2013.

Steenbergen, 19 december 2013
De raad voornoemd,
de griffier, de voorzitter

drs. E.P.M. van der Meer drs. S.C.C.M. Bolten

Algemeen

Inleiding

In deze najaarsnota is de rapportage over de eerste negen maanden van 2013 opgenomen.
Wij informeren u via deze najaarsnota over de voortgang van de programma's.
In financiële zin informeren wij u door middel van een actualisatie van de jaarbegroting, waarbij een korte toelichting wordt gegeven voor mutaties vanaf € 5.000,-- (V=voordelig, N=nadelig).
Indien er achter het onderwerp tussen haakjes geen bedrag is vermeld, heeft dit geen effect op het resultaat.

Plaats van de najaarsnota in de begrotingscyclus

De begroting 2013 is omstreeks juni 2012 opgesteld, zodat diverse aannames al bij de start van het begrotingsjaar achterhaald zijn, zoals wet- en regelgeving. Dat geldt ook voor de inschattingen van het verloop van diverse budgetten en de realisatie van geplande investeringen. In de perspectiefnota 2013 – 2017 zijn al aanpassingen gedaan. In de najaarsnota worden alleen wijzigingen aangebracht in de lopende begroting. Met structurele wijzigingen is reeds rekening gehouden in de begroting 2014 en de meerjarenbegroting 2015 – 2017.

Stand van zaken begroting 2013

Uit bijlage 2 blijkt, dat de post onvoorzien na afboeking van de daar genoemde begrotingswijzigingen € 56.600,- (positief) bedraagt. Het saldo van de post onvoorzien na de najaarsnota bedraagt € 141.300,- (positief).

.

PROGRAMMA’S

Programma Bestuur en veiligheid

Beleidsprioriteiten 2013

Beleidsprioriteiten	*Planning perspectiefnota*	
Openstellen functie alg. juridische advisering/juridische kwaliteitszorg	januari 2013	
Beveiligingsaudit ICT	december 2013	
Agenda van Steenbergen (motie P2011/1) + promotie Steenbergen (motie P2011/7)	december 2013	
Evaluatie onttrekking weggedeelten aan de openbare bestemming	september 2013	
Aanpassing APV	juni 2013	
In beeld brengen kosten buurtpreventieteams (motie P2013/2)	september 2013	

Wat mag het kosten?

Programma Bestuur en veiligheid				
Lasten	**Begroting 2013 na wijziging**	**Verhoging**	**Verlaging**	**Nieuwe raming 2013**
Raad en ondersteuning	727.300		6.100	721.200
College van b&w en ondersteuning	1.838.800		13.000	1.825.800
Regionale samenwerking	116.700			116.700
Brandweer en veiligheidsregio	1.179.900			1.179.900
Openbare orde en veiligheid	303.600		3.200	300.400
Mutaties reserves				
Totaal	**4.166.300**		**22.300**	**4.144.000**
Baten				
Raad en ondersteuning				
College van b&w en ondersteuning				
Regionale samenwerking				
Brandweer en veiligheidsregio	49.100			49.100
Openbare orde en veiligheid				
Mutaties reserves				
Totaal	**49.100**			**49.100**
Nadelig saldo	**4.117.200**		**22.300**	**4.094.900**

Toelichting mutaties

Congreskosten wethouders (€ 5.000,- V eenmalig)
Deze post kan met € 5.000,- verlaagd worden.

Openbare orde en veiligheid (€ 7.400,- V eenmalig)
Het integraal veiligheidsbeleid/bestuurlijke ruiming hennepkwekerijen is niet doorgegaan. De raming hiervoor ad € 7.400,- kan vervallen.

Programma Dienstverlening

Speerpunten van beleid

Dienstverlening

We werken al jaren hard aan het verbeteren van de dienstverlening. En met resultaat. Het afgelopen jaar is Steenbergen door de ondernemers tot dienstvriendelijkste gemeente voor ondernemers benoemd in West-brabant. Steenbergen kiest voor een dienstverleningsvisie, die aansluit op de eigen sterke punten, zonder dat daarbij de overheidsrichtlijnen van onder andere Antwoord@ en het I-NUP uit het oog worden verloren. In de afgelopen jaren zijn vele activiteiten uitgezet en doelstellingen gerealiseerd en zijn verdere discussies gevoerd ten aanzien van de ontwikkeling en inrichting van de dienstverlening.

Met de geactualiseerde visie 2012-2015 willen we de Steenbergse burger de dienstverlening bieden, die passend is bij de gemeente en haar inwoners. We staan aan de vooravond om door te groeien naar fase 4 van Antwoord@. Fase 4 houdt in dat het Klantcontactcentrum de dienstverlening verbetert door processen te verbeteren en proactief diensten verleend. Het klantcontact is persoonlijk en verloopt via het voorkeurskanaal van de klant. Welk pad de burger ook bewandeld voor zijn product of dienst, de basis van de dienstverlening is gelijk.

Processen willen we verbeteren middels het lean-principe. Het afgelopen jaar is er o.a. hard gewerkt om het proces “reguliere bouwvergunning” zodanig in te richten dat de klant sneller beschikt over een vergunning. Het proces is nu 4 weken sneller dan de wettelijke procedure.

De digitale dienstverlening

We hebben ons ten doel gesteld om richting 2015 het digitale kanaal een prominente rol toe te bedelen. Dit betekent dat de inzet van de "ouderwetse kanalen" kritisch onder de loep worden genomen. In iedere situatie zal gebruik van het digitale kanaal namelijk leiden tot vermindering van klantcontacten via andere kanalen. Daarvoor in de plaats zou de persoonlijke ondersteuning via de site een toegevoegde waarde kunnen betekenen.
Het is belangrijk dat onze digitale dienstverlening aansluit bij de behoeften van onze inwoners. We zijn daarom zeer blij met het in maart jl ingestelde burgerplatform website.
Het platform geeft ons gevraagd en ongevraagd advies ten aanzien van onze digitale dienstverlening.

Benchmarking Dienstverlening

Het doel van de deelname aan de Benchmarking Dienstverlening is de kennis op het gebied van kwaliteitsverbetering en efficiënt werken in de gemeentelijke dienstverlening te verwerven en te delen. Hierdoor kunnen verbeteringen in de dienstverlening sneller en effectiever worden waargemaakt: meten, vergelijken en verbeteren! De afgelopen jaren hebben we met wisselend succes deelgenomen aan de benchmarking. Een van de voorwaarden van het door ons onderschreven convenant is dat we jaarlijks deelnemen aan een benchmarking op het terrein van de dienstverlening.

De belangrijkste resultaten van de Benchmarking Publiekszaken van het afgelopen jaar zijn:

Bereikbaarheid : De gemeente is voldoende/ruim bereikbaar.
Beschikbaarheid : Zoveel mogelijk klantcontacten worden in één keer (en foutloos) afgehandeld.
Informatievoorziening : De informatievoorziening aan klanten is voldoende en begrijpelijk.
Wachttijden : Klanten worden binnen aanvaardbare tijden geholpen.
Levertijden : Diensten en producten worden binnen redelijke termijn afgehandeld.
Tarieven : De prijs voor de producten en diensten is redelijk.
Bejegening van klanten : Klanten worden correct en deskundig behandeld.
Betrouwbaarheid : De informatie die de gemeente verstrekt is betrouwbaar, volledig en juist.

Beleidsprioriteiten 2013

Beleidsprioriteiten	*Planning perspectiefnota*	
Instellen burgerplatform website	april 2013	
Diverse acties gemeentelijke website en digitale dienstverlening	continue proces	
Dienstverlening KCC	continue proces	
Dienstverlening kwaliteit	continue proces	
Realisatie PIP	december 2013	
Doorvoeren verbeterpunten benchmark Publiekszaken 2012	december 2013	
Zorgdragen dat sociale media gemeengoed worden	december 2013	
Wijziging huisstijl (motie januari 2012)	maart 2013	
Evaluatie communicatiebeleid	maart 2013	
Nieuw communicatiebeleid	oktober 2013	
Modernisering GBA (Mgba); basisregistratie personen	december 2013	

Realisatie PIP
De voorbereidingen om te komen tot een PIP zijn in volle gang maar om het voor de klant zo goed mogelijk te regelen moet er met leveranciers afspraken gemaakt worden. Daarnaast is pas sinds eind september duidelijk geworden op basis van welke standaarden de gegevensuitwisseling plaats gaat vinden (DigiKoppeling / MijnOverheid Berichtenbox).

Zorgdragen dat sociale media gemeengoed worden
Door de aanbieding van het communicatiebeleidsplan in oktober 2013 is het niet realistisch om de invoering van sociale media dit jaar nog gemeengoed te laten worden.

Modernisering GBA (Mgba)
Landelijk is er nog geen besluit genomen over de Mgba. Er loopt momenteel een onderzoek naar de realisatie van de BRP (Basisregistratie Personen. Twee scenario's worden onderzocht scenario 1: ombouwen GBA-V tot BRP en scenario 2: doorgaan met realisatie BRP.
De minister heeft toegezegd voor het herfstreces een keuze te maken voor één van beide scenario's.

Wat mag het kosten?

Programma Dienstverlening				
Lasten	**Begroting 2013 na wijziging**	**Verhoging**	**Verlaging**	**Nieuwe raming 2013**
Burgerzaken	684.300		9.200	675.100
Dienstverlening	290.400			290.400
Vergunningen	781.600		15.000	766.600
Mutaties reserves				
Totaal lasten	**1.756.300**		**24.200**	**1.732.100**
Baten				
Burgerzaken	374.900		29.000	345.900
Dienstverlening				
Vergunningen	576.200		8.700	567.500
Mutaties reserves	8.000	30.000		38.000
Totaal baten	**959.100**	**30.000**	**37.700**	**951.400**
Nadelig saldo	**797.200**	**-30.000**	**-13500**	**780.700**

Toelichting mutaties

Leges rijbewijzen (€ 22.800,- N structureel)
Het aantal af te geven rijbewijzen dient verlaagd te worden van 2.500 naar 1.500 stuks. Hierdoor dient de opbrengst leges verlaagd te worden met € 32.000,- en de afdracht rijksleges met € 9.200,-.

Bouwleges (€ 7.700,- N eenmalig)
Er wordt een afname van het aantal aanvragen bouwvergunningen van ongeveer 40% verwacht voor wat betreft de kleine aanvragen (met bouwkosten tot € 12.500,-). Daarnaast zijn er enkele, niet geraamde, grotere aanvragen (met bouwkosten meer dan € 1.000.000,-) ingediend waardoor de leges opbrengsten toch gehaald kunnen worden.

De geraamde leges met betrekking tot vaststellen bestemmingsplan op aanvraag ad € 7.700,- kunnen worden afgeraamd, omdat geen aanvragen meer worden verwacht.

Transitiekosten Regionale Uitvoeringsdiensten
In de decembercirculaire 2012 is een bedrag van € 30.000,- opgenomen voor compensatie van transitiekosten van de vorming van de RUD 's. Voornoemd bedrag is in 2012 gestort in de reserve nog te besteden overheidsbijdragen. Over dit bedrag dient in 2013 beschikt te worden ten behoeve van aanloopkosten van de omgevingsdienst.

Inhuur personeel wabo bouwvergunningen (€ 45.000,- V eenmalig)
Door het achterblijven van de aanvragen op het AFC gebied en een afname van de reguliere aanvragen is inhuur van personeel voor de behandeling van aanvragen op het AFC gebied niet nodig, waardoor de geraamde kosten ad € 45.000,- afgeboekt kunnen worden.

Wabo milieuvergunningen
Er is op dit moment een budgetoverschrijding van deze post met een bedrag van € 38.232.-. In dit bedrag zijn de aan de Omgevingsdienst Midden en West Brabant (OMWB) betaalde voorschotten opgenomen. Wij gaan ervan uit dat een groot gedeelte van de betaalde voorschotten terugvloeien door het achterblijven van de aanvragen op de raming. Hierom wordt er geen budget bijgevraagd bij de najaarsnota.

Investeringen

Het budget voor onderstaande investering dient nog verhoogd te worden:

Omschrijving	Bedrag aanvullende investering
Vervanging website 2012 De kosten voor de implementatie van de website zijn hoger dan geraamd. Hierdoor is het budget met een bedrag van € 11.838,- overschreden. Verdere kosten worden niet verwacht.	€ 11.838,-

Programma Sport en cultuur

Beleidsprioriteiten 2013

Beleidsprioriteiten	*Planning perspectiefnota*	
Verzelfstandigen gemeenschapshuizen	februari 2013	
Verzelfstandigen sporthal De Buitelstee/ gymzaal Merijntje	december 2013	
Beleidsnotitie bibliotheek	februari 2013	
Privatisering tennisparken	oktober 2013	
Beleidsnotitie verlagen exploitatietekort buitensportaccommodaties	mei 2013	
Onderzoek vorming beheerstichting sport- en welzijnsactiviteiten (motie P2011/8)	december 2013	
Afgerond plan verzelfstandiging gemeenschaps-huizen medio 2013 (motie P2012/11)	juni 2013	
Afgerond plan verzelfstandigen sportparken medio 2013 (motie P2012/12)	juni 2013	
Voorzieningenniveau sportaccommodaties: in kaart brengen + bepalen budget (motie B2013/4)	november 2013	
Inschakelen extern bureau pas na eigen conclusies met betrokken partijen (motie B2013/3)	januari 2013	
Realisatie MFA Kruisland	september 2013	
Toekomstvisie De Heen	december 2013	
Herzien kunst- en cultuurbeleidsplan	oktober 2013	

Privatisering tennisparken
Door de cumulatie van werkzaamheden in combinatie met de zeker voor dit proces noodzakelijke zorgvuldigheid is het niet mogelijk om het voorstel voor de privatisering van de tennisparken voor de raad van oktober aan te leveren. Daarom schuift dit punt door naar de raadsvergadering van december.

Onderzoek vorming beheerstichting sport- en welzijnsactiviteiten (motie P2011/8)
In 2013 is een start gemaakt en is met de betrokken partijen die gebruik maken van de gemeentelijke buitensportaccommodaties overleg gevoerd over mogelijkheden om taken over te dragen. Ook wordt in overleg getreden met de gebruikers van de binnensportvoorzieningen en de zwembaden. We bevinden ons op dit moment in de aanvangsfase. Er zijn nog geen concrete onderzoeksresultaten te benoemen. Wat betreft het meer op afstand brengen van de sportaccommodaties wordt een startnotitie voorbereid. Het benodigde budget voor de verdere uitwerking van de overdracht van gemeentelijke taken aan de instellingen wordt in deze notitie opgenomen. Wij streven ernaar om deze notitie in januari 2014 aan de raad voor te leggen.

Realisatie MFA Kruisland
Het nieuwe MFA in Kruisland nadert zijn voltooiing. Vanwege slechte weersomstandigheden bij aanvang van de eerste fase van de bouw is er wat vertraging opgelopen. Hierdoor kon ook iets later met de bouw van de tweede fase gestart worden.
Zoals het er naar uitziet zal het MFA in november 2013 bouwkundig opgeleverd worden. Daarna zullen de beheerstichting, het peuterspeelzaalwerk en de kinderopvang de ruimten gaan inrichten.

Toekomstvisie De Heen
Het concept Visiedocument Toekomst De Heen is op 30 september 2013 met de inwoners en stakeholders besproken. Naar aanleiding van de reacties dient het document aangepast te worden.
Om een zorgvuldig traject te doorlopen zal het aangepaste Visiedocument eveneens aan de

inwoners ter kennis worden gebracht en kunnen zij hierop reageren. Om hiervoor meer tijd in te ruimen is op verzoek van de inwoners de behandeling in de raad verschoven naar januari 2014.

Herzien kunst- en cultuurbeleidsplan
In de raadsplanning is opgenomen dat aan u in oktober een herziene kunst- en cultuurnota wordt aangeboden. Het opleveren van de nieuwe nota is vertraagd tot december 2013. Het herzien van de kunst- en cultuurnota hebben wij aangeboden als project voor de trainees van de toekomst van Brabant. Deze opdracht is enthousiast ontvangen door de organisatie van het traineeship en uitgezet bij een trainee. Sinds 1 mei is voor een periode van 8 maanden een nieuwe trainee binnen de gemeente aanwezig voor deze opdracht. Door het plaatsen van de opdracht binnen het traineeprogramma en het inwerken van de trainee in de materie is later gestart met het realiseren van de opdracht. Hierdoor wordt deze opdracht ook later opgeleverd.

Wat mag het kosten?

Programma Sport en cultuur				
Lasten	**Begroting 2013 na wijziging**	**Verhoging**	**Verlaging**	**Nieuwe raming 2013**
Sportparken	813.400		5.600	807.800
Zwembaden	635.500		14.700	620.800
Binnensportaccommodaties	439.900	7.500		447.400
Kunst en cultuur	225.200			225.200
Openbaar bibliotheekwerk	481.100			481.100
Muziekonderwijs	76.900			76.900
Sociaal maatschappelijke accommodaties	793.300		9.000	784.300
Mutaties reserves		13.200		13.200
Totaal lasten	**3.465.300**	**20.700**	**29.300**	**3.456.700**
Baten				
Sportparken	85.900			85.900
Zwembaden	235.400			235.400
Binnensportaccommodaties	106.500			106.500
Kunst en cultuur				
Openbaar bibliotheekwerk	88.500			88.500
Muziekonderwijs				
Sociaal maatschappelijke accommodaties	258.000			258.000
Mutaties reserves	215.000			215.000
Totaal baten	**989.300**			**989.300**
Nadelig saldo	**2.476.000**	**20.700**	**29.300**	**2.467.400**

Toelichting mutaties

Bijdrage in kosten WVS-personeel sportparken (€ 5.600,- V structureel)
In verband met aanpassing van het contract voor het WVS-personeel kunnen de budgetten hiervoor met betrekking tot de sportparken met € 5.600,- worden afgeraamd.

Kosten WVS zwembad De Meermin (€ 7.600,- V structureel)
In verband met zelfwerkzaamheden bij het zwembad De Meermin is het contract met de WVS aangepast, waardoor het budget hiervoor met € 7.600,- verlaagd kan worden.

Gasverbruik zwembad De Meermin (€ 5.000,- N eenmalig)
Het budget voor het gasverbruik van zwembad De Meermin dient met € 5.000,- verhoogd te worden vanwege het slechte weer in het voorjaar, waarbij het water constant door middel van de ketel bij verwarmd moest worden.

Uitzendkrachten zwembad Aquadintel (€ 12.100,- V eenmalig)
Door het slechte voorjaar is er minder gebruik gemaakt van inhuurkrachten, volstaan kon worden met eigen personeel, waardoor het budget met € 12.100,- verlaagd kan worden.

Aanschaf schrob- zuigmachine sporthal 't Cromwiel (€ 7.500,- N eenmalig)
In het seizoen 2012-2013 is het schoonmaakonderhoud in sporthal 't Cromwiel uitgevoerd door derden. Dit bedrijf maakte hierbij gebruik van haar eigen materiaal.
Vanaf augustus wordt het schoonmaakonderhoud in eigen beheer uitgevoerd.
De schrob- zuigmachine bleek defect en niet meer te repareren. Noodgedwongen is een nieuwe schrob- zuigmachine aangeschaft, waardoor het budget voor aanschaffingen met € 7.500,- verhoogd dient te worden.
Subsidie gemeenschapshuizen (€ 9.000,- V eenmalig)
Deze post omvat de huursubsidie voor de gemeenschapshuizen De Vaert en Dorpshuis Dinteloord plus de subsidie voor de WVS-medewerker aan Dorpshuis Dinteloord. Vanwege ziekte van de WVS medewerker zijn minder uren afgenomen, waardoor de subsidie met € 9.000,- afgeraamd kan worden.

Reservering decentralisatie-uitkering Combinatiefuncties (€ 13.160,- N eenmalig)
Ten opzichte van het in de begroting opgenomen bedrag is de Decentralisatieuitkering voor Combinatiefuncties met € 13.160,-- verhoogd. Dit bedrag dient ter dekking van de te maken kosten voor deze functionarissen. Verwacht wordt dat hiervoor voldoende in de huidige begroting is opgenomen. Het extra bedrag ad € 13.160,-- wordt, te nadere besteding in volgende jaren, toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Nog te besteden rijksbijdragen.

Investeringen

Het budget voor onderstaande investering dient nog verhoogd te worden:

Omschrijving	Bedrag aanvullende investering
Krediet Aanleg sportaccommodatie sc Welberg Bij perspectiefnota 2013 is een bedrag van € 309.800,- van het krediet afgeraamd. Het beschikbare krediet kwam hierdoor op € 1.190,200,-. Tot op heden is hierop totaal € 1.150.700,- uitgegeven en resteert een bedrag van € 39.500,-. Bij bepaling van het af te ramen bedrag is geen rekening gehouden met een nog te betalen termijn van € 79.500,-. Met daarnaast nog wat nakomende infrastructurele kosten tot een bedrag van € 10.000,-- stellen we voor dit nu te corrigeren en het krediet met € 50.000,- te verhogen.	€ 50.000,-

.

Programma Onderwijs

Beleidsprioriteiten 2013

Beleidsprioriteiten	*Planning perspectiefnota*	
Uitwerking en voortgang Lokaal Educatieve Agenda (LEA)	juni 2013	
Europese aanbesteding leerlingenvervoer	mei 2013	
Passend onderwijs	continue proces	
Regionalisering leerplicht: start nieuw leerplichtbureau	maart 2013	
Evaluatie peuterspeelzaalwerk	december 2013	
Brede school	eind 2013	
Brede school De opening van de brede school is gepland in februari 2014.		

Wat mag het kosten?

Programma Onderwijs				
Lasten	**Begroting 2013 na wijziging**	**Verhoging**	**Verlaging**	**Nieuwe raming 2013**
Openbaar basisonderwijs, excl. Onderwijshuisvesting	5.400			5.400
Onderwijshuisvesting, basisonderwijs	598.400			598.400
Onderwijshuisvesting, voortgezet onderwijs	290.000			290.000
Overige onderwijsaangelegenheden	793.700	5.000		798.700
Voorschoolse voorzieningen	534.800		6.500	528.300
Mutaties reserves				
Totaal lasten	**2.222.300**	**5.000**	**6.500**	**2.220.800**
Onderwijshuisvesting basisonderwijs				
Onderwijshuisvesting, voortgezet onderwijs				
Overige onderwijsaangelegenheden	92.100			92.100
Voorschoolse voorzieningen	104.800			104.00
Mutaties reserves	22.500			22.500
Totaal baten	**219.400**			**219.400**
Nadelig saldo	**2.002.900**	**5.000**	**6.500**	**2.001.400**

Toelichting mutaties

Gasverbruik Ram van Hagendoornstraat 2 (€ 5.000,- N eenmalig)
Door de koude winter van 2013 dient het budget voor het gasverbruik van Ram van Hagendoornstraat met € 5.000,- verhoogd te worden.

Kapitaallasten Peuterspeelzaal Pip (€ 6.500,- V eenmalig)
Met ingang van 1 september 2013 is peuterspeelzaal Pipi in gebruik genomen. Waar in de begroting 2013 rekening was gehouden met een volledig jaar aan kapitaallasten op de investering, dient in werkelijkheid 1/3 jaar aan kapitaallasten geraamd te worden. Dit heeft tot gevolg dat een bedrag van € 6.500,- afgeraamd kan worden bij de najaarsnota.

.

Programma Zorg

Beleidsprioriteiten 2013

Beleidsprioriteiten	*Planning perspectiefnota*	
Verordening op categoriale bijstand	oktober 2013	
Integrale jeugdgezondheidszorg -9 maanden tot 19 jaar, ontwikkelingen	maart 2013	
Herstructurering sociale werkvoorziening	continue proces	
Implementatie begeleiding AWBZ naar WMO	december 2013/2014	
Onderzoek naar het opzetten van een Brede Welzijnsinstelling	mei 2013	
Transitie van de jeugdzorg	continue proces	
Actualisatie alle budgetsubsidies	oktober 2013	
Ontwikkelen vrijwilligersbeleid	mei 2013	
Steenbergen als dementievriendelijke gemeente	december 2013	
Extra aandacht voor jeugd- en verslavingsproblematiek	continue proces	
Beleidsplan overheveling dagbesteding + dagbegeleiding van AWBZ naar WMO	december 2013	
Uitvoering nieuwe beleidsnota WMO 2013-2016: mantelzorgondersteuning	maart 2013	
Realiseren JOP Dinteloord	juni 2013	
Besluitvorming invoering Participatiewet	december 2013	
Onderzoek uitvoering werkzaamheden gemeente door WVS (motie dec. 2010)	januari 2013	
Ontwikkeling visie op zorg (motie B2013/5)	september 2013	

Verordening op categoriale bijstand
De verordening is in concept gereed. Inmiddels is duidelijk dat de implementatie van het bijzondere bijstandsbeleid (veel) meer tijd gaat vergen dan voorzien. De pijn zit op ICT terrein bij de snelbalie. Behandeling van de verordening schuift daarom door naar de raadsvergadering van december 2013. Het nieuwe beleid treedt 1 januari 2014 in werking.

Implementatie begeleiding AWBZ naar Wmo
Beleidsplan overheveling dagbesteding + dagbegeleiding van AWBZ naar Wmo
Het beleidsplan zal tweede halfjaar 2014 worden aangeboden aan de gemeenteraad. Het is nog niet gereed omdat behandeling van de wet in de Tweede Kamer op zich laat wachten. Tevens is nog niet duidelijk of persoonlijke verzorging ook een verantwoordelijkheid van de gemeente wordt.
De implementatie gaat naar alle waarschijnlijkheid tweede helft 2014 plaatsvinden, als duidelijk is dat de overheveling van taken met ingang van 1 januari 2015 geëffectueerd moet zijn.

Onderzoek naar het opzetten van een Brede Welzijnsinstelling
Ontwikkelen vrijwilligersbeleid
Het was in eerste instantie de bedoeling om twee aparte nota's te ontwikkelen. Echter deze twee onderwerpen houden zo nauw verband met elkaar dat wij ervoor gekozen hebben om ze te integreren. De volgorde in aanbieding is op het laatste moment gewijzigd, daardoor stond er in de perspectiefnota dat ze al afgehandeld waren. Wij gaan eerst nog in overleg met de instellingen die wij betrokken hebben bij de voorbereiding. Het is de bedoeling in november dit aan u aan te bieden.

Steenbergen als dementievriendelijke gemeente Dit is een continu proces dat de komende jaren nog doorloopt binnen het project van de PG-Raad (tot en met 2016). Samen met netwerkpartners wordt gewerkt aan het bereiken van een dementievriendelijke samenleving en een zolang mogelijke participatie aan de samenleving door mensen met dementie.
Realiseren JOP Dinteloord In de afgelopen maanden is gestart met de planvorming van de JOP Dinteloord. De JOP Dinteloord wordt een ander soort Jongeren Ontmoetings Plaats dan de reeds bestaande. Er zal geen voetbalkooi of klimtoren worden gerealiseerd zoals in de andere kernen staan. We willen ook met deze JOP aansluiten bij de doelgroep, wensen en bestaande voorzieningen. Dit vraagt een andere voorbereiding dan bij de eerdere JOP's is gedaan. Er zijn gesprekken geweest met collega's, leveranciers en de jongerenwerkers om een plan op te stellen hoe we de inwoners kunnen betrekken in de planvorming. Helaas is het traject in de zomer stil komen te liggen vanwege het vertrek van een collega. Voor de JOP Dinteloord is het streven nu voor het einde van het jaar het plan met de inwoners rond te hebben, zodat in 2014 daadwerkelijk een JOP gerealiseerd kan worden.
Besluitvorming invoering Participatiewet Door het sociaal akkoord van 11 april 2013 wijzigt de Participatiewet en wordt deze niet meer op 1 januari 2014 ingevoerd. Daarom schuift dit punt door naar 2014.

Wat mag het kosten?

Programma Zorg				
Lasten	**Begroting 2013 na wijziging**	**Verhoging**	**Verlaging**	**Nieuwe raming 2013**
Maatschappelijke begeleiding en advies	574.000		30.000	544.000
Wmo	4.529.700		70.400	4.459.300
Volksgezondheid	342.900		20.000	322.900
Jeugd	1.054.200	110.500		1.164.700
Wwb	4.329.800	181.400		4.511.200
Werkgelegenheid	3.195.500	5.000		3.200.500
Gemeentelijk minimabeleid	394.400			394.400
Participatiebudget	438.000	180.100		618.100
Totaal lasten	**14.858.500**	**477.000**	**120.400**	**15.215.100**
Baten				
Wmo	423.000			423.000
Jeugd	5.800			5.800
Wwb	3.155.700	397.200		3.552.900
Werkgelegenheid	3.074.600			3.074.600
Gemeentelijk minimabeleid	40.000			40.000
Participatiebudget	426.400			426.400
Mutatie reserves	102.700	197.400		300.100
Totaal baten	**7.228.200**	**594.600**		**7.822.800**
Nadelig saldo	**7.630.300**	**-117.600**	**120.400**	**7.392.300**

Toelichting mutaties

Bijdrage begeleidingsactiviteit Ouderenzorg Anders (€ 30.000,- V eenmalig)
In de begroting 2013 is een bijdrage van € 30.000,-- opgenomen in een door Ouderenzorg Anders voorgenomen begeleidingsactiviteit in 't Cromwiel. Deze activiteit is echter niet doorgegaan en zal niet meer worden uitgevoerd. Het hiervoor opgenomen bedrag kan vrijvallen.

Voorzieningen gehandicapten (€ 5.000,- V eenmalig/€ 15.000,- V structureel)
De op deze begrotingspost opgenomen raming voor advieskosten, ad € 5.000,-, kan volledig worden afgeraamd. Alle advieskosten worden verantwoord bij Huishoudelijk zorg. De daar opgenomen raming advieskosten is hiervoor toereikend. Het aantal in 2013 uit te betalen forfaitaire vergoedingen niet-KCV-gerechtigden is aanzienlijk minder dan is geraamd. Hieronder wordt ook de vergoeding in de kosten van electrische fietsen, gebruikskosten auto en aanschafkosten ander vervoermiddel verantwoord. Dit wordt steeds minder omdat deze voorzieningen steeds vaker als algemeen gebruikelijk worden gezien.De raming kan ook met € 15.000,-- naar beneden worden bijgesteld.

Reservering decentralisatie-uitkering invoering transitie decentralisatie AWBZ begeleiding naar de WMO
Door het rijk worden middels de algemene uitkering middelen beschikbaar gesteld voor invoerings-kosten van de transitie decentralisatie AWBZ begeleiding naar de WMO. De bedoeling is dat deze transitie per 1 januari 2015 is gerealiseerd. Net als de jeugdzorg wordt dit regionaal aangepakt en zullen de meeste kosten in 2014 worden gemaakt. De ontvangen middelen moeten hiervoor beschikbaar blijven. Dit jaar zal nog een deel van het budget worden benut. Het resterend gedeelte, ad € 35.000,-, zal worden gereserveerd ter besteding in 2014.

Kleinschalig collectief vervoer (€ 15.475,- V structureel)
Voornamelijk als gevolg van de neerwaartse bijstelling van het aantal ritten kan de bijdrage aan het KCV op basis van de tweede bestuursrapportage nogmaals naar beneden, van € 270.600,- naar € 255.125,-, worden bijgesteld.

Openbare gezondheidszorg (€ 20.000,- V structureel)
In de begroting zijn voor toezicht en handhaving kwaliteit voor kinderopvang en peuterspeelzalen afzonderlijk de hiervoor in de algemene uitkering opgenomen bedragen als te besteden opgenomen. Deze taken maken echter ook onderdeel uit van de voor de GROGZ vastgestelde subsidie. Een aanzienlijk deel van deze afzonderlijk opgenomen bedragen kan daarom vrijvallen.

Invoering/Reservering decentralisatie-uitkering invoeringskosten decentralisatie jeugdzorg (€ 58.090,- N eenmalig)
In de algemene uitkering 2012 was een bedrag van € 17.600,-- voor Invoeringskosten decentralisatie Jeugdzorg. Dit bedrag moet voor hiervoor beschikbaar blijven. In 2012 is dit niet als zodanig verwerkt en wordt hierbij gecorrigeerd. Daarnaast is de verwachting dat het voor 2013 beschikbare bedrag van € 26.400,- niet geheel nodig zal zijn. Hiervan wordt € 20.000,-- gereserveerd.
Ten opzichte van het in de begroting opgenomen bedrag is de Decentralisatieuitkering invoeringskosten decentralisatie jeugdzorg bij de meicirculaire 2013 met € 40.490,-- verhoogd. Verwacht wordt dat hiervoor voldoende in de huidige begroting is opgenomen. Het extra bedrag ad € 40.490,-- wordt, net als de hiervoor genoemde bedragen, ter nadere besteding in volgende jaren toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Nog te besteden rijksbijdragen.

Brede Doeluitkering Centrum Jeugd en Gezin
De Brede Doeluitkering Centrum Jeugd en gezin was een uitkering met een specifieke besteding. Per 31 december 2011 niet bestede middelen moeten aan het rijk worden terugbetaald. Als bestedingsdoel mogen ook structureel in de begroting opgenomen zaken die betrekking hebben op jeugd worden meegenomen. Hierdoor kan een volledige besteding van de ontvangen middelen worden aangetoond en valt een bedrag van € 197.400,- vrij. Een gedeelte van dit bedrag, ad € 66.900,- is als dekking aangewezen voor de kosten van de huisvesting van het consultatiebureau in de bibliotheek te Steenbergen. Daarnaast zijn gemeenten vanaf 2015 verantwoordelijk voor de gehele jeugdzorg. De invoering van deze transformatie van de jeugdzorg zal naast het nodige werk ook de nodige kosten met zich meebrengen die nu nog niet te zijn overzien. Of de middels de algemene uitkering beschikbaar gestelde middelen hiervoor toereikend zullen zijn is niet duidelijk. Voorgesteld wordt de resterende middelen, ad € 130.500,- hiervoor beschikbaar te houden.

Bijstandsverlening (€ 215.800,-- V Structureel)
Ook de gemeente Steenbergen merkt de gevolgen van de crisis. Waar bij het opstellen van de begroting nog rekening gehouden werd met 258 uitkeringsgerechtigden is dit inmiddels gestegen naar 271, Dit heeft gevolgen voor de geraamde budgetten. De diverse mutaties op de geraamde uitgaven laten een stijging zien van € 161.900,-.
Op 26 september 2013 is de definitieve gemeentelijke gebundelde uitkering (BUIG) 2013 op een bedrag van € 3.364.789,- vastgesteld. Daarnaast leiden de hogere uitgaven in het kader van de BBZ vanzelfsprekend tot een hoger declarabel deel in deze uitgaven. In totaal kan de raming voor de rijksvergoeding in de diverse bijstandsuitkeringen met € 377.700,- worden verhoogd.

Herstructurering sociale werkvoorziening (€ 5.000,- N eenmalig)
Regionaal is een werkgroep actief die gestalte moet geven aan een werkvoorzieningschap die aansluit op de nieuw in te voeren participatiewet. Hiervoor zijn door de gemeenteraad op 29 maart 2012 middelen beschikbaar gesteld. Voor 2013 is dit een bedrag van € 26.200,-. Verwacht wordt echter dat met een bedrag van € 5.000,- volstaan kan worden.

Programma Economie en recreatie

Speerpunten van beleid

Toerisme en recreatie

De werkzaamheden in 2014 op het speerpunt recreatie komen voort uit het door de raad in oktober 2011 aangenomen uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme. De projecten in uitvoering hebben tot doel het landschap en het recreatieve aanbod te ontsluiten en ondernemers te stimuleren hun rol in de recreatieve ontwikkelingen te nemen.

In 2011 is het provinciale investeringsprogramma ‘Landschappen van Allure’ gestart. In twee rondes kunnen in 2013 en 2014 projecten ter versterking van de landschappelijke- en economische kwaliteit van de Brabantse Wal worden ingediend. Een beoordelingscommissie bepaalt de score van elk project op een viertal criteria. Het college van Gedeputeerde Staten bepaalt welk project een provinciale cofinanciering krijgt. In juni 2013 heeft het college van Gedeputeerde Staten, op basis van een extern advies, besloten de Steenbergse aanvraag af te wijzen. Na overleg met onze projectpartners is besloten om projectvoorstel De Linie, in verbeterde vorm, nogmaals in te dienen in de tweede tender. Deze loopt van 1 tot 31 januari 2014. . Indien de gevraagde middelen worden toegekend wordt tot en met 2017 aan de realisatie van deze projecten gewerkt.

Naast de provinciale gebiedsontwikkeling Brabantse Wal is ook sprake van de provinciale gebiedsontwikkeling Waterpoort. Op dit moment valt een aantal projecten uit het Brabantse Wal programma ook binnen de scope van Waterpoort: Benedensas, Jachthaven De Heen, Fort Henricus, Jachthaven Steenbergen en Cruijslandse Kreken. Onderlinge afstemming van beide Provinciale gebiedsontwikkelingen moet de haalbaarheid van de realisatie van Steenbergse projecten vergroten.

Wat de ontwikkeling van Benedensas betreft, is de eerste fase van de recreatieve poort afgerond en is het horecagedeelte in bedrijf.De andere onderdelen, gericht op de ontsluiting van het gebiedje, worden gerealiseerd indien een toezegging vanuit Landschappen van Allure wordt ontvangen.

Ondanks het wegvallen van (100%) aankoop- en inrichtingscompensaties voor ecologische verbindingszones, is met het Waterschap bezien of toch niet een deel van de ecologische opgave kan worden ingevuld. Dit op grond van de daartoe ondertekende intentieovereenkomst uit 2010. De conclusie is dat een eerste stuk van 6 km wordt ingericht. Tegelijkertijd wordt in het kader van Waterpoort gewerkt aan een totaalvisie voor het gehele Cruijslandse Krekencomplex. Deze visie is nagenoeg afgerond en wordt verder uitgewerkt om te worden opgenomen in het verbeterde investeringsvoorstel van project De Linie..

De plannen voor het herstel van Fort Henricus zijn als gevolg van voortschrijdend inzicht gewijzigd. Aanvullend onderzoek heeft uitgewezen dat huidige contouren van het fort historisch niet verklaarbaar zijn. Om de samenhang met andere onderdelen van de West Brabantse Waterlinie te behouden is daarom een deel van het plan aangepast. Vanwege aanvullende vergunningvereisten vanuit het Waterschap bleek het niet mogelijk de voorgenomen werkzaamheden uit de LEADER aanvraag tijdig te realiseren. Daarom wordt het totale project nu opgenomen in het verbeterde investeringsvoorstel voor Landschappen van Allure.

Het project Waterland beoogt de uitbreiding van kleinschalige recreatieve voorzieningen (bewegwijzering, aanlegsteigers, kanosteigers, picknickplaatsen, visvoorzieningen en informatievoorziening) op en langs Mark, Dintel en Vliet. Inmiddels zijn de werkzaamheden uitgevoerd. De financiële verantwoording van dit project richting de provincie en de projectpartners is nagenoeg afgerond.

Naast bovengenoemde activiteiten wordt in 2014 ook gewerkt aan het omvormen van uitgelopen fietsroutes, het realiseren van ommetje Dinteloord (oost) en het aanvullen/uitbreiden van het aantal (uit-)rustpunten in het landschap. Dit laatste in nauwe verbondenheid met de nieuwe

wandelvoorzieningen en -producten, die in 2011-2013 zijn ontwikkeld (als: ommetjes, wandelroutenetwerk, Streekpad Brabantse Wal).

Beleidsprioriteiten 2013

Beleidsprioriteiten	*Planning perspectiefnota*	
StadHaven	continue proces	
Haven Steenbergen	continue proces	
Visie Jachthaven Steenbergen	maart 2013	
Uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme	2013	
Agro- en foodcluster Nieuw-Prinsenland (AFC)	2013	
Realiseren Wifi-punten ter versterking recreatie (motie P2012/1)	september 2013	
Couveringepark	continue proces	
Dintelpark	continue proces	
Oostgroeneweg Dinteloord	continue proces	
Recreatie en gebiedsontwikkeling Waterpoort	continue proces	
Recreatie en gebiedsontwikkeling Brabantse Wal	continue proces	
Brede school Maria Regina/Buiten de Veste 2e fase (woningbouwplan, verkeersverbinding)	december 2013	
Actieplan realiseren 5,5 ha. bedrijventerrein Steenbergen (motie P2012/4)	februari 2013	
Kostenbeheersing Fort Henricus (motie P2013/6)	september 2013	

Realiseren Wifi-punten ter versterking recreatie (motie P2012/1)
Nieuwe (particuliere) initiatieven ten aanzien van wifi in Steenbergen leveren mogelijk nieuwe gezichtspunten op ten aanzien van het collegestandpunt over de motie.
Deze gezichtspunten wil het college onderzoeken voordat zij de raad informeert over haar standpunt ten aanzien van de motie.
Het college geeft daarom in december 2013 haar antwoord op deze motie.

Kostenbeheersing Fort Henricus (motie P2012/1)
In het kader van de tweede tender van Landschappen van Allure (indiening: januari 2014) wordt het project Fort Henricus opnieuw bezien, met kennisname van deze motie. De raad wordt geïnformeerd over het voor LvA ingediende voorstel.

Wat mag het kosten?

Programma Economie en recreatie				
Lasten	**Begroting 2013 na wijziging**	**Verhoging**	**Verlaging**	**Nieuwe raming 2013**
Recreatie	747.800	56.400		804.200
Markt	8.900			8.900
Stadhaven	141.300			141.300
Economische bedrijvigheid	114.700	1.500		116.200
Agro foodcluster nieuw prinsenland	86.000			86.000
Agrarische zaken	24.300			24.300
Nutsbedrijven	3.500			3.500
Bouwgrondexploitatie	3.407.400			3.407.400
Mutatie reserves	2.887.900	48.200	1.000.000	1.936.100
Totaal lasten	**7.421.800**	**106.100**	**1.000.000**	**6.527.900**
Baten				
Recreatie	169.000	38.100		207.100
Markt	3.500			3.500
Economische bedrijvigheid	600			600
Agro foodcluster nieuw prinsenland	1.087.500		1.087.500	0
Agrarische zaken	300			300
Bouwgrondexploitatie	3.508.800		16.000	3.492.800
Mutatie reserves	2.230.900	173.700		2.404.600
Totaal baten	**7.000.600**	**211.800**	**1.103.500**	**6.108.900**
Nadelig saldo	**421.200**	**-105.700**	**103.500**	**419.000**

Toelichting mutaties

Regionaal project Mark-Vliet-Dintel
De oorspronkelijke planning van dit project voorzag in realisatie in 2012. Onder meer door interne problemen bij één van de projectpartners is hierin vertraging opgelopen. Inmiddels is het project inhoudelijk afgerond. De financiële afwikkeling met de projectpartners en de Provincie (subsidie) loopt en moet voor het einde van 2013 zijn afgerond.
In de begroting 2013 dienen de middelen voor uitvoering van dit project ad € 76.200,- nog opgenomen te worden. Tevens dienen de beschikking over de gereserveerde middelen in 2012 ad € 38.100,- en de te ontvangen subsidie ad € 38.100,- nog geraamd te worden.

Diverse aanpassing Jachthaven Steenbergen (€ 15.400 V structureel)
De jachthaven Steenbergen wordt per 1 januari 2013 door de gemeente geëxploiteerd. Bij de raming van de kosten zijn diverse aannames gedaan. Voor enkele kostenposten, zoals belastingen, onderhoud, waterverbruik en verzekeringen, blijken deze iets te hoog te zijn. Deze posten kunnen met € 15.400,-- naar beneden worden bijgesteld.

Ambtelijke kosten AFCNP
Onderdeel van de met de provincie Noord-Brabant gesloten overeenkomst betreffende de ontwikkeling van het AFCNP was een vergoeding van de ambtelijke kosten. Hiervoor is ruim € 400.000,- ontvangen, waarvan per 31 december 2012 nog € 123.100,- resteerde. Zowel in de begroting 2013 als 2014 wordt er rekening meegehouden dat minimaal een gedeelte van de ambtelijke kosten uit dit bedrag kan worden gedekt. De kosten voor 2013 worden geraamd op € 87.514,- en dit bedrag dient nog onttrokken te worden aan de reserve nog te besteden overheidsbijdragen.

Agro Foodcluster
In 2013 is er in het AFCNP geen grond verkocht. Ook worden er dit jaar geen grondverkopen meer verwacht. Geen grondverkopen betekent ook geen bijdrage aan het gemeentelijke natuurfonds en/of het gemeentelijke fonds bovenwijkse voorzieningen (samengevoegd tot bestemm.res. ruimtelijke ontwikkeling AFCNP). De opgenomen raming wordt met € 1.000.000,-- verlaagd. Het risico van het niet ontvangen of maar gedeeltelijk ontvangen van genoemden bijdrage(n) is opgenomen in de risicoreserve. Om de bijdrage aan het aquaduct volledig te dekken dient de onttrekking aan de bestemmingsreserve ruimtelijke ontwikkeling AFCNP te wijzigen in een extra onttrekking van € 1.000.000,- aan de risicoreserve.

Sanering Laurentiusdijk 14 Welberg
De netto opbrengst betreffende de verkoop van Laurentiusdijk 14 te Welberg ad € 112.300,- is in 2012 toegevoegd aan de algemene reserve. De provincie is niet akkoord gegaan met de voorgestelde sanering, waardoor de kosten € 48.138,- hoger zijn als in eerste instantie was geraamd. Deze hogere kosten dienen nu ten laste van de algemene reserve gebracht te worden.

Opbrengst verkoop grond (€ 16.000,- N eenmalig)
De verkoop van kleine grondverkopen loopt achter met de raming, waardoor deze met € 16.000,- verlaagd dient te worden.

Programma Ontwikkeling openbare ruimte

Speerpunten van beleid

Hoogwaardig wonen

De leefbaarheid van onze gemeente staat voorop in ons beleid. Belangrijk instrument om de leefbaarheid in stand te houden en te verbeteren is ervoor te zorgen, dat er voldoende woningen worden gebouwd. Maar woningbouw alleen is niet voldoende om een hoogwaardige leefbaarheid te garanderen. Gebleken is dat juist de kwaliteit van de openbare ruimte in belangrijke mate bepalend is voor de beleving van de mens in die woonomgeving. Een element, dat die kwaliteit van de openbare ruimte in belangrijke mate versterkt, is de aanwezigheid en de staat van het openbaar groen. De woningen zelf moeten dus ook in een gebied liggen waarin het goed toeven is. Bovendien blijkt de aanwezigheid van een mooi, goed onderhouden, bij voorkeur historisch centrum erg belangrijk voor de aantrekkelijkheid van een gemeente om in te wonen.

Beide sporen **wonen en openbaar groen** zijn in aparte beleidsstukken uitgewerkt (Woonvisie en Groenplan), maar zijn dus feitelijk niet van elkaar te scheiden. De Woonvisie gaat vooral over de woningbehoefte en hoe we daar het beste invulling aan kunnen geven (locaties en type woningen). Het groenplan heeft vooral betrekking op de verbetering van de kwaliteit van het openbaar groen zowel binnen als buiten de bebouwde kom.

De Woonvisie, ge-update naar aanleiding van de structuurvisie in 2012 is de verwoording van ons woningbouwbeleid en is gebaseerd op demografische gegevens van de gemeente en de gehele provincie. Enerzijds zijn dus aantallen van belang, maar tegenwoordig kijken we veel meer naar de kwaliteit van de woningen. Voor welke doelgroep moeten ze geschikt zijn? Van welke woningen staan er te veel en van welke te weinig? De bevolkingsopbouw is namelijk nooit homogeen / lineair, zodat het niet zo is dat door middel van normale doorstroming voor iedereen automatisch een woning beschikbaar is. Mensen worden steeds ouder, er is regelmatig sprake van bevolkingspieken (die zich dus steeds door de bevolkingskolom verplaatsen), er is wisselend sprake van instroom van buitenlandse werknemers en/of immigranten enzovoort. Bovendien is er telkens sprake van economische verschillen die, weliswaar vooral op korte termijn, toch in een belangrijke mate mede bepalend zijn voor het te voeren volkshuisvestingsbeleid.

Voor de huisvesting van arbeidsmigranten is een apart beleid opgesteld, maar voor zover het gaat om de aantallen woningen valt dat uiteraard ook onder woonvisie. Ook in Europees verband worden regels gemaakt, die de volkshuisvesting betreffen. Tot op heden hebben die vooral betrekking op het gebied van sociale huurwoningen en zijn het dus vooral de corporaties die hiermee te maken hebben. Al met al een materie die steeds bijstelling behoeft en die tegenwoordig veel verder gaat dan het sturen op aantallen.

Om in het kader van de woningbouw tot een optimaal resultaat te komen, heeft de gemeenteraad middels vaststelling van de Woonvisie een keuze gemaakt ten aanzien van de meest kansrijke locaties die in de periode tot 2015 worden ontwikkeld. Bij de vaststelling van de structuurvisie in 2012 heeft er een herziening plaatsgevonden van de Woonvisie, waarbij een doorkijk is gegeven in de te verwachten woonbehoefte tot en met 2020. In de structuurvisie is geconcludeerd dat er van 1-1-2012 tot 31-12-2020 751 woningen dienen te worden toegevoegd aan de woningvoorraad (451 woningen voor de eigen woningbehoefte + 300 woningen AFC). Dit betekent dus een jaaropgave van ongeveer 83 toe te voegen woningen aan de woningvoorraad.

De aantallen zoals weergegeven in de structuurvisie in 2012 zullen waarschijnlijk hoger uitvallen vanwege het te verwachten nieuwe kabinetsbeleid op het gebied van wonen en zorg. Het kabinet heeft plannen in voorbereiding waarbij er van wordt uitgegaan dat mensen langer zelfstandig wonen en minder snel in aanmerking komen voor een plaats in het verzorgingstehuis. De huidige zogenaamde intramurale capaciteit (verzorgings- en bejaardentehuizen) zal als de plannen doorgaan

aanzienlijk worden verminderd hetgeen tot gevolg heeft dat er meer zelfstandige woningen dienen te worden gebouwd waar wel de noodzakelijke zorg kan worden geleverd. Omdat enerzijds het beleid met de daarbij behorende regelgeving nog niet officieel is vastgesteld door het rijk en anderzijds de woningbouwcorporaties in samenwerking met de zorginstellingen en de gemeente dienen te bekijken hoe met de nieuwe situatie moet worden omgegaan. Jaarlijks wordt een rapportage uitgebracht over de voortgang van de woningbouwproductie waarin alle plannen uitgebreid besproken worden en waarin nieuwe prioriteiten worden gesteld. Als gemeente zullen wij al het mogelijke doen om zodanige randvoorwaarden te scheppen, dat er in ieder geval gelegenheid wordt geboden om zoveel mogelijk woningen te bouwen. Het scheppen van de randvoorwaarden, door het afgeven van bouwvergunningen en het wijzigen van bestemmingsplannen, biedt uiteindelijk geen garantie dat er ook daadwerkelijk gebouwd gaat worden. De markt bepaalt immers uiteindelijk hoeveel woningen er gebouwd gaan worden.

In 2013 zullen er in totaal 66 woningen worden opgeleverd. De grootste aantallen opgeleverde woningen betreffen het plan voor Papiermolen in Dinteloord, 23 woningen in de huursector 34 huur woningen in het plan De Bongerd Steenbergen en een 5 tal woningen op diverse andere locaties. Na de teruggang in 2012 is er dus weer sprake van een herstel van de woningbouwproductie in 2013. Ook voor 2014 wordt verwacht dat de woningbouwproductie op een redelijk niveau van rond de 70 woningen komt te liggen. Door de oplevering van woningen in het plan Buiten de Veste, De Vrijheid, Doktersdreefje in Steenbergen, de Landerije in Welberg en de Oostgroeneweg in Dinteloord. Wel is opvallend dat er sprake is van een duidelijke verschuiving naar nieuwbouw in de huursector.

De nadruk zal in de komende jaren, op basis van de in de Structuurvisie opgenomen geactualiseerde woningbehoefte, komen te liggen op de bouw van huurwoningen, grondgebonden levensloopbestendige woningen en nieuw te realiseren wozocomplexen als gevolg van de extramuraliseringsopgave.

De nieuwe in 2012 opgestelde provinciale behoefteramingen hebben niet geleid tot ingrijpende veranderingen.

Er lijkt sprake te zijn van een overcapaciteit in de planning. In 2014 zullen keuzes worden gemaakt inzake de te ontwikkelen woningbouwlocaties voor de langere termijn in combinatie met de nog vast te stellen herstructureringsopgave en extramuraliseringsopgave. Dit zal in nauw overleg plaatsvinden met in ieder geval de woningbouwcorporaties en zorgleveranciers plaatsvinden, maar mogelijk ook met andere partijen.

Het Groenplan is in 2009 vastgesteld voor de onderdelen Visie en Structuur. Onder de motto's "Groen hoort bij Steenbergen", "Steenbergen Bewust groen", "Steenbergs groen, praktisch en mooi" en "Steenbergs groen, Samen doen" wordt getracht de neerwaartse spiraal in het openbaar groen om te buigen tot een duurzame kwaliteitsimpuls. Er zijn echter geen financiële middelen beschikbaar gesteld om dit doel te kunnen bereiken.

De integrale benadering speelt een grote rol in het beheer van de openbare ruimte. Tezamen met andere facetten, zoals riolering en wegen, wordt de openbare ruimte aangepakt en heringericht. Het mag duidelijk zijn, dat door het ontbreken van financiële middelen voor het openbaar groen gelijktijdig een belangrijke schakel ontbreekt. Naast de projecten op basis van gebiedsgerichte aanpak, waarmee in 2011 een start is gemaakt, zijn er nauwelijks middelen om het bestaande openbaar groen te verbeteren. Dit vindt plaats op ad hoc basis.

De huidige middelen voor het verbeteren van het openbaar groen in de gebiedsgerichte aanpak worden nu gegenereerd vanuit een eventueel aanbestedingsvoordeel. Bij de aanbieding van concrete integrale voorstellen wordt aangegeven wat de mogelijkheden zijn om dit per project op te lossen. Dit is echter geen constant gegeven en geeft onzekerheid tot een laat stadium in de planvoorbereiding.

In het beheer van het openbaar groen wordt ook een kwaliteitsslag gemaakt. De basis voor het beheerplan is gelegd in 2011 door het vastleggen van het huidige beheer. Analyse hiervan geeft een goede basis om kwaliteit en efficiëntie aan te brengen in het beheer. In 2012 is het beheer verder onder de loep genomen en aangepast op nieuwe ontwikkelingen en landelijke wetgeving. Het beheerplan is opgesteld voor het in stand houden van het beoogde kwaliteitsniveau. Samen met het

gebruik van het beheersysteem wordt er een stevige basis gelegd voor het beheer voor meerdere jaren.

Naast het stedelijk groen bezit de gemeente Steenbergen ook een uitgestrekt landelijk gebied. Samen met verschillende gebiedspartners werkt de gemeente mee aan de ontwikkeling van dit gebied. In samenwerking met waterschap Brabantse Delta wordt gewerkt aan de ontwikkeling van ecologische verbindingszones. Hiertoe is in 2010 een samenwerkingsovereenkomst door beide partijen ondertekend. Echter door het wegvallen van subsidiemogelijkheden is deze onder druk komen te staan en dient per project naar de mogelijkheden gekeken te worden. In 2013 is besloten uitvoering te geven aan een van de vele EVZ-trajecten die de gemeente Steenbergen rijk is. De planvorming vindt plaats in 2013 en de uitvoering vindt plaats in 2014.

De gemeente Steenbergen is ook actief deelnemer aan het project 'Agrarisch landschapsbeheer Brabantse Delta'. Ter uitvoering van dit project is in 2008 het eerste gebiedscontract afgesloten in het kader van de subsidieregeling 'Groen Blauw Stimuleringskader'. Een regeling waarin de gemeente Steenbergen heeft ingezet op het behouden van landschapsbomen en de realisatie van ommetjes. In juni 2012 is een nieuw gebiedscontract afgesloten welke loopt van 2012 tot 2016.

Beleidsprioriteiten 2013

Beleidsprioriteiten	*Planning perspectiefnota*	
A4: overdracht N259		
Bestemmingsplan buitengebied Noord (Dinteloord en Prinsenland)	juni 2013	
Bestemmingsplan Buitengebied Steenbergen	juni 2013	
Actualiseren monumentenverordening	september 2013	
Duurzaamheid / Milieubeleidsplan	continue proces	
Uitwerking beleid huisvesting arbeidsmigranten	continue proces	
Oplossing (max.draagvlak) ruimtelijke status Sunclass deelhoeven (motie 3 juli 2012)	maart 2013	
Evaluatie dorpsontwikkelingsplannen	december 2013	
Omgevingsdienst Midden en West Brabant	januari 2013	
Revitalisering landelijk gebied	continue proces	
Nota cultureel erfgoed	augustus 2013	
Nieuwe Woonvisie	december 2013	
Onderzoek regelvrij bouwen particulier opdrachtgeverschap (motie 1 maart 2012)	maart 2013	

Actualiseren monumentenverordening
De gemeentelijke monumentencommissie en de welstandscommissie vergaderen gezamenlijk over (ver)bouw plannen en brengen separaat advies uit. Om de samenwerking verder vorm te geven en te professionaliseren is een aanpassing van de monumentenverordening en de verordening "regelende de samenstelling en taak van de monumentencommissie" nodig. Door de benodigde aanpassing van de verordeningen wordt de actualisatie verplaatst naar maart 2014. Ook de aanpassing voor wat betreft het vergunningsvrij mogen wijzigen van gemeentelijke monumenten, die aansluit op de verruiming voor het vergunningsvrij wijzigen van rijksmonumenten, wordt daarin meegenomen.

Evaluatie dorpsontwikkelingsplannen

Nota cultureel erfgoed
De Nota Cultureel Erfgoed komt niet tot stand in 2013.
Op dit moment wordt prioriteit gegeven aan het vervaardigen van de Erfgoedkaarten.
De Erfgoedkaart bestaat uit 2 onderdelen: Archeologie en Cultuurhistorie.
op grond daarvan zal beleid worden geformuleerd en dat zal weer dienen als basis voor de actualisatie van de Nota Cultureel Erfgoed.
Hiervoor is inmiddels definitief subsidie toegekend door de provincie.
Het geheel heeft onder andere vertraging opgelopen door faillissementen van de bureaus die daaraan werkten.
De verwachting is dat de Erfgoedkaarten in het laatste kwartaal van 2014 gereed zullen zijn. De Nota Cultureel Erfgoed komt dus pas daarna. Er staan ook diverse wetswijzigingen op stapel.

Nieuwe Woonvisie
De actualisatie van de woonvisie is pas in het eerste kwartaal van 2015 voorzien.
Gelet op de veranderde omstandigheden op de woningmarkt is, in nader overleg met de corporaties, gekozen voor een andere opzet van de woonvisie dan voorheen gebruikelijk. In de nieuwe woonvisie zal met name ook aandacht worden besteed aan de bestaande voorraad woningen. In de tot op heden gebezigde opzet van de woonvisie is uitsluitend beleid geformuleerd voor nieuwbouwwoningen. Bovendien wordt er op het gebied van wonen en zorg het nodige gewijzigd. Ook daarin zal de nieuwe woonvisie voorzien. Deze visie zal interactief tot stand worden gebracht. Dit kost uiteraard tijd. Aan de corporaties is om een reactie gevraagd ten aanzien van het concept Plan van Aanpak.

Wat mag het kosten?

Programma Ontwikkeling openbare ruimte				
Lasten	**Begroting 2013 na wijziging**	**Verhoging**	**Verlaging**	**Nieuwe raming 2013**
Ruimtelijke ontwikkeling	599.300		57.500	541.800
Bouw- en woningtoezicht	105.300			105.300
Monumenten en archeologie	85.600			85.600
Integrale handhaving	628.700	36.400		665.100
Milieu	325.900	38.500		364.400
Totaal lasten	**1.744.800**	**74.900**	**57.500**	**1.762.200**
Baten				
Ruimtelijke ontwikkeling	37.000		12.000	25.000
Bouw- en woningtoezicht	3.100			3.100
Integrale handhaving	45.000	30.600		75.600
Milieu	22.000		10.000	12.000
Mutatie reserves	90.000	60.500		150.500
Totaal baten	**197.100**	**91.100**	**22.000**	**266.200**
Nadelig saldo	**1.547.700**	**-16.200**	**35.500**	**1.496.000**

Toelichting mutaties

Advieskosten ruimtelijke ontwikkeling (€ 45.500,- V eenmalig)
Voornamelijk als gevolg van aanbestedingsvoordelen zijn de kosten € 57.500,- lager dan begroot. Daartegenover wordt € 12.000,- minder aan leges ontvangen voor planologische medewerking als deze niet uit anterieure overeenkomsten gedekt kunnen worden.

Integrale handhaving (€ 5.700,- N eenmalig)
Door het vaker toepassen van bestuursdwang ontstaan extra kosten. De raming van de kosten moet daarom met € 36.300,- worden verhoogd. Deze kosten worden doorberekend aan de overtreder en ook deze raming kan met nagenoeg hetzelfde bedrag, ad € 37.600,-, worden verhoogd. Daarnaast

wordt het opgenomen bedrag voor dwangsommen niet gehaald en zal met € 7.000,-- worden verlaagd.

Kosten milieu betreffende bodem, water en lucht (€ 7.500,- V eenmalig)
De raming kan met € 7.500,- worden verlaagd in verband met minder onderzoeken dit jaar.

Werkprogramma duurzaamheid 2012
Omdat de duurzaamheidsnota pas op 31 mei 2012 is vastgesteld, kon pas laat in het jaar worden begonnen met de uitvoering hiervan. Het gevolg was dat niet alle in het uitvoeringsprogramma opgenomen zaken konden worden uitgevoerd. Omdat in de begroting 2013 hiervoor geen middelen zijn opgenomen, is het niet bestede gedeelte van het budget ad € 20.400,- in 2012 gereserveerd voor verdere uitvoering van het duurzaamheidsprogramma in 2013. Samen met de nog niet bestede SLOK-middelen ad € 40.000,- is € 60.000,- beschikbaar voor uitvoering van o.a. de volgende projecten: communicatieactiviteiten duurzaamheid, zonnepanelen voor een gemeentelijke accommodatie en energiebesparing voor middelgrote bedrijven.

Externe veiligheid
Dit jaar worden minder kosten gemaakt voor externe veiligheid. Zowel de uitgaven als de inkomsten dienen daarom met € 10.000,- te worden verlaagd tot € 12.000,-.

Programma Beheer openbare ruimte

Beleidsprioriteiten 2013

Beleidsprioriteiten	*Planning perspectiefnota*	
Evaluatie Led verlichting	juni 2013	
Gebruiksklare A4 op 1-1-2014 met partners nastreven+bevriezen uitbetaling bijdrage (motie B2013/2)	oktober 2013	
Inpassing A4	continu	
Aanbesteding onderhoud openbare verlichting	februari 2013	
Ontwikkelen integraal begraafplaatsenbeleid	september 2013	
Verbreed gemeentelijk rioleringsplan	continue proces	
Optimalisatiestudie afvalwater	juni 2013	
Samenwerking Water West Brabant (SWWB)	december 2013	
Planvorming realisering ecologische verbindingszone en waterberging	maart 2013	
Vervolg verkeersonderzoek landbouw- en vrachtverkeer door Dinteloord	2013/2015	
Kwaliteitsimpuls openbaar groen 2013	continue proces	
Tussenrapportage inzameling oud papier	juni 2013	
Gescheiden inzameling oud papier	oktober 2013	
Resultaten containerwisselingen	juni 2013	
Onderzoek inbesteding Attero	februari 2013	
Plaatsen openbaar tappunt centrum Steenbergen (motie 26 april 2012)	maart 2013	
Haalbaarheidsonderzoek dorpsbos Kruisland (motie B2009/5)	december 2013	
Duurzaam veilig inrichten buitengebied Steenbergen Noord-West	december 2013	
Beheersverordening begraafplaatsen	december 2013	
Onderzoek vrachtwagenparkeerplaats kern Dinteloord (motie december 2012)	juni 2013	
Ontwikkelen integraal begraafplaatsenbeleid De voorbereidingen en uitwerking om tot het nieuwe integrale begraafplaatsenbeleid te komen vergt meer tijd dan verwacht. Dit in combinatie met prioritering van andere onvoorziene werkzaamheden leidt er toe dat we in februari komen met een voorstel.		
Onderzoek vrachtwagenparkeerplaats kern Dinteloord (motie december 2012) Deze maand wordt een onderzoek gestart naar het gebruik van de vrachtwagenparkeerplaats in Dinteloord. In januari 2014 zullen wij met een rapportage komen.		

Wat mag het kosten?

Programma Beheer openbare ruimte				
Lasten	**Begroting 2013 na wijziging**	**Verhoging**	**Verlaging**	**Nieuwe raming 2013**
Snelweg A4	2.079.500			2.079.500
Wegen	6.780.300			6.780.300
Riolering en stedelijk water	1.367.800		50.000	1.317.800
Openbaar groen	1.805.200		205.000	1.600.200
Overigen openbare ruimte	399.100		5.500	393.600
Afvalverwijdering	1.801.400			1.801.400
Milieustraat	673.400			673.400
Mutatie reserves	60.000	64.600		124.600
Totaal lasten	**14.966.700**	**64.600**	**260.500**	**14.770.800**
Baten				
Wegen	353.700			353.700
Riolering en stedelijk water	1.323.700			1.323.700
Openbaar groen				
Overigen openbare ruimte	105.500		7.200	98.300
Afvalverwijdering	105.200			105.200
Milieustraat	56.000			56.000
Baten reinigingsrecht en afvalstoffenheffing	2.770.100			2.770.100
Mutatie reserves	4.633.800		254.300	4.379.500
Totaal baten	**9.348.000**		**261.500**	**9.086.500**
Nadelig saldo	**5.618.700**	**64.600**	**-1.000**	**5.684.300**

Toelichting mutaties

Verbetering openbaar groen
Ten behoeve van de aanleg van de Ecologische Verbindingszone Cruijslandse kreken is voor 2013 € 205.000,-- opgenomen en wordt gedekt uit de reserve ruimtelijke ontwikkeling. Vanwege planvorming en te volgen procedures door het Waterschap is uitvoering in 2013 niet mogelijk en uitgesteld tot najaar 2014. Dit bedrag dient derhalve te worden overgeheveld.

Bijdrage in kosten WVS-personeel begraafplaats Steenbergseweg (€ 8.300,- V structureel)
In verband met aanpassing van het contract voor het WVS-personeel kan het budget hiervoor met betrekking tot de begraafplaats Steenbergseweg met € 8.300,- worden afgeraamd.

Opbrengst begraafrechten (€ 5.700,- N eenmalig)
Gelet op het aantal begravingen tot nu toe op de begraafplaats aan de Steenbergseweg te Dinteloord dient het aantal teruggebracht te worden van 19 naar 15, waardoor de opbrengst per saldo € 5.700,- lager is.

Afvalinzameling
Verwerkingskosten afval
In 2013 is er huis aan huis meer restafval door de burgers aangeboden, dit betekent een toename van de verwerkingkosten. Echter het aanbod gft is lager ten opzichte van 2012.
De meerkosten kunnen worden opgevangen door de afname van het aanbod gft afval.
Het aanbod restafval op de milieustraat zal naar verwachting lager zijn dan in 2012.

Technische correctie storting baggerfonds
Zoals in het jaarverslag 2012 reeds is medegedeeld dient de dotatie aan de voorziening Baggerfonds overgeheveld te worden aan een bestemmingsreserve. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording mag de dotatie aan de voorziening Baggerfonds niet onder de voorzieningen worden opgenomen, omdat het tot op heden ontbreekt aan een onderbouwing van de toekomstig benodigde middelen. De storting in 2013 ad € 50.000,- in de bestemmingsreserve baggeren dient nog gecorrigeerd te worden.

Programma Financiering

Beleidsprioriteiten 2013

Beleidsprioriteiten	*Planning perspectiefnota*	
Basisregistratie Grootschalige Topografie	december 2013	
Informatiestructuur/MID Office/ Balie Informatiesysteem	december 2013	

Wat mag het kosten?

Programma Financiering				
Lasten	**Begroting 2013 na wijziging**	**Verhoging**	**Verlaging**	**Nieuwe raming 2013**
Geldleningen en beleggingen	33.800			33.800
Algemene uitkering	7.300			7.300
Gemeentelijke belastingen	115.000			115.000
Wet WOZ	233.600	22.500		256.100
Algemene baten en lasten	148.800	265.100		413.900
Saldo kostenplaatsen	20.500		38.100	-17.600
Mutatie reserves	2.487.200			2.487.200
Totaal lasten	**3.046.200**	**287.600**	**38.100**	**3.295.700**
Baten				
Geldleningen en beleggingen	464.000	98.600		562.600
Algemene uitkering	20.225.700		233.300	19.992.400
Gemeentelijke belastingen	3.954.600		4.600	3.950.000
Mutatie reserves	3.013.100	198.300		3.211.400
Totaal baten	**27.657.400**	**296.900**	**237.900**	**27.716.400**
Voordelig saldo	**24.611.200**	**9.300**	**199.800**	**24.420.700**

Toelichting mutaties

Rentebaten (€ 98.600,- V eenmalig)
Voor belegde liquide middelen zijn geen renteopbrengsten geraamd. Bij het opstellen van de begroting werd er van uit gegaan dat, gezien het verloop van de liquiditeiten, geen uitzetttingen zouden zijn. Er staat echter nog een bedrag van circa € 1.400.000,- uit, dat belegd is in obligaties. De renteopbrengst plus de winst bij verkoop van obligaties wordt voor 2013 becijferd op € 98.600,-.

Algemene uitkering gemeentefonds
De financiële gevolgen van de in de mei- en septembercirculaire opgenomen zaken voor het begrotingsjaar 2013 zijn aanzienlijk, nl. een lagere algemene uitkering van € 233.300,-. Als belangrijkste oorzaken kunnen genoemd worden;

- de verrekening van de onderuitputting van de budgetten 2012 (trap op, trap af verhaal) in 2013 tot een bedrag van € 95.500,-;
- De aanpassing van de accresramingen (groei- of krimp gemeentefonds"pot") over de jaren 2013 tot en met 2017 als gevolg van met name de voorgenomen bezuinigingen aangepast. Voor 2013 heeft dit een negatief effect van per saldo € 175.900,--;
- Hoeveelheidverschillen bij diverse afzonderlijke maatstaven betekenen een lagere uitkering van € 81.000,-;

- Over voorgaande jaren, 2011/2012, hebben nog enkele verrekeningen (verlagingen) tot een bedrag van totaal € 21.000,- plaatsgevonden.

Waartegenover:

- Hogere vaststelling van enkele Integratie- en Decentralisatieuitkeringen (IU/DU), zoals de IU Wet maatschappelijke ondersteuning € 57.380,- hoger, de DU Impuls Brede scholen combinatiefuncties € 13.160,- hoger en de DU invoeringskosten decentralisatie jeugdzorg € 40.490,- hoger;
- Overige niet toegelichte voordelige verschillen 29.100,--.

De hogere uitkeringen voor Combinatiefuncties en Invoeringskosten decentralisatie Jeugdzorg worden specifiek hiervoor bestemd en zullen de hiermede verbonden uitgavenbudgetten met eenzelfde bedrag worden verhoogd.
Het risico van een lagere uitkering als gevolg van o.a. rijksbezuinigen is afgedekt middels de risicoreserve. De lagere uitkering 2013 kan dan ook hieruit worden gedekt. Voor 2014 en volgende jaren is de lagere algemene uitkering reeds in de (meerjaren-)begroting 2014-2017 verwerkt.

Ondersteuning afhandeling bezwaar WOZ (€ 22.500,- N eenmalig)
In 2013 zijn nieuwe WOZ-beschikkingen voor de jaren 2011 t/m 2013 voor de Suiker Unie opgelegd. Hieruit volgt dat de OZB-aanslagen voor de jaren 2011 t/m 2013 herzien zijn en resulteren in hoger belastingbedrag van in totaal bijna € 250.000,-. Tegen de nieuwe WOZ-beschikkingen/OZB aanslagen is door de Suiker Unie bezwaar gemaakt. Bij de afhandeling van dit bezwaar worden we bijgestaan door een externe juridische adviseur en een externe taxateur voor niet-courante objecten. Wij hopen eind van dit jaar het overleg met de Suiker Unie af te ronden en een uitspraak te kunnen doen op het bezwaarschrift. Dan is ook bekend in hoeverre de hogere belastingaanslagen terecht zijn opgelegd. De kosten van externe ondersteuning bedragen voor 2013 € 22.500,-. Deze kosten dienen nog in de begroting te worden opgenomen.

Voorziening dubieuze debiteuren (€ 347.000,- N eenmalig)
Om grote verschillen bij de jaarrekening te voorkomen, is bij de analyse van het saldo van de jaarrekening 2012 aangegeven dat bij de najaarsnota een prognose gemaakt zal worden van een eventuele mutatie in de voorziening dubieuze debiteuren. Landelijk verloopt de inning van met name belastingdebiteuren moeilijker. Ook aan de gemeente Steenbergen gaat dit niet voorbij. Op basis van de ook bij de jaarrekening gehanteerde normen voor bepaling van de gewenste hoogte van de voorziening dient deze met € 347.000,- te worden verhoogd. De hoogte van de voorziening bedraagt dan € 804.000,--. Hiervan heeft € 471.000,- betrekking op belastingdebiteuren en € 333.000,- op overige debiteuren.

Verzekeringen P&O (€ 6.000,- V eenmalig)
Mede doordat in 2012 de verzekering WGA-eigen risicodrager ondergebracht is bij een nieuwe verzekeringsmaatschappij wordt hier in 2013 nog een voordeel gerealiseerd van € 4.000,-. Waar in de begroting 2013 nog rekening werd gehouden met een bedrag van € 24.000,-, bedraagt het premiebedrag in € 20.000,-. Dit in combinatie met een positieve afrekening 2012 op deze verzekering heeft ons doen besluiten de post verzekeringen met € 6.000,- af te ramen.

Loopbaanadvisering gemeentelijk personeel (€ 5.000,- V eenmalig)
In de gemeentelijke CAR/UWO-regeling is als basis vastgelegd dat er binnen het arbeidsvoorwaardenbeleid voor de gemeenteambtenaar onder meer aandacht moet worden besteed aan loopbaanadvisering. In werkelijkheid blijkt er minder gebruik gemaakt te zijn van de regeling dan waar bij het opstellen van de begroting 2013 rekening mee was gehouden. Gezien de uitgaven die tot op heden zijn geboekt, is besloten om deze post met € 5.000,- af te ramen.
Inkomsten A+O fonds (€ 10.000,- V eenmalig)
Werkervaringsplaatsen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, traineeplaatsen voor starters, opleidingsstages voor scholieren en studenten en interne stages voor de eigen medewerkers zijn onmisbare instrumenten. Omdat er minder ruimte voor deze plekken is, blijft het A+O fonds Gemeenten zich inzetten om bij gemeenten eventuele financiële drempels weg te nemen. Aan subsidies voor o.a. stageplaatsen is er tot op heden een bedrag van ruim € 9.000,- ontvangen. Aangezien het nog onzeker is of deze regeling nog intact blijft voor volgende jaren, wordt er voor 2013 eenmalig € 10.000,- opgenomen aan inkomsten.

Onderhoudskosten automatisering (€ 9.500,- N eenmalig)
In 2013 is door de leverancier van de betaalautomaten (7 stuks aan balies en receptie) medegedeeld dat de overkoepelende Europese organisatie het beveiligingscertificaat van de hardware vervroegd in zou trekken waardoor deze betaalautomaten niet meer gebruikt mochten worden. Als gevolg hiervan is op de post onderhoud een extra uitgave van € 5.000 geboekt. Daarnaast is het door het toenemende gebruik van thin clients en het telewerken noodzakelijk gebleken extra licenties aan te schaffen voor de technische laag die hierin voorziet. Dit heeft tot een extra kostenpost van € 4.500 geleid.

Pre-audit BAG (€ 5.000,- N eenmalig)
Op 1 juli 2009 is de Wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) in werking getreden. Deze basisregistratie bevat alle adres en gebouw gegevens van Nederland en voor overheden is het gebruik ervan verplicht. Om er voor te zorgen dat deze basisregistratie de juiste, eenduidige informatie bevat, moeten de bronhouders (gemeenten) om de drie jaar een audit (kwaliteitscontrole) ondergaan. Steenbergen is ingedeeld in het derde kwartaal van 2014 om een BAG-audit uit te voeren. Aangezien niet helemaal duidelijk is of we aan alle eisen voldoen, is het noodzakelijk om een zogenaamde “pre-audit” te doen. Hierin worden alle punten van een audit doorgenomen en gecontroleerd of de gemeente Steenbergen, als bronhouder, hieraan voldoet. Alle zaken die niet in orde zijn kunnen dan nog voor de werkelijke audit worden opgelost, waardoor de kans van slagen enorm wordt vergroot. Om deze pre-audit te kunnen uitvoeren moet er een bedrag van € 5.000,- in de najaarsnota te worden opgenomen.

Liquidatie-uitkering OVO (€ 16.400,- V eenmalig)
Per 1 januari 2013 is verzekeringsmaatschappij OVO overgenomen door Centraal Beheer Achmea. Medio 2013 is een bedrag van € 16.396,- uitgekeerd door OVO vanuit het resterende eigen vermogen van OVO. Middels een verdeelsleutel op basis van het aantal verzekeringen en de verzekerde som is het aantal liquidatie-eenheden bepaald. Voor Steenbergen kwam dit neer op één eenheid wat heeft geleid tot deze extra inkomstenpost.

Uitzendkrachten ruimtelijke ontwikkeling
De post uitzendkrachten ruimtelijke ontwikkeling kan worden verlaagd met € 17.000,-, omdat de werkzaamheden voor de diverse projecten door de afdeling zelf zijn uitgevoerd. Deze kosten werden gedekt ten laste van de reserve eenmalige zaken. De beschikking over deze reserve kan vervallen.

Kapitaallasten investeringen 2013
Diverse op de investeringsstaten t/m 2013 opgenomen investeringen zullen dit jaar niet meer worden uitgevoerd en kan de opgenomen kapitaallast voor 2013 afgeraamd worden.
Dit betreft de volgende investeringen:

- **Verbetering riolering**
  Bergbezinkbassins
  Verbetering riolering
  Uitvoering ambities VGRP
  Voor deze investeringen is gedurende een aantal jaren een investeringsbedrag opgenomen conform het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP). Deze investeringen worden dit jaar niet meer worden uitgevoerd in afwachting van het nieuwe VGRP.
  De geraamde kapitaallasten ad € 63.900,- kunnen worden afgeraamd. Geraamd is een onttrekking aan de egalisatiereserve riolering van € 49.256,-, zodat per saldo € 14.644,- aan de reserve kan worden toegevoegd.
- **Basisregistratie Personen**
  Voor wat betreft de Basisregistratie Personen geldt dat dit van overheidswege tot 2014 kan duren door vertraging in projecten. De geraamde lasten en de beschikking over de dekkingsreserve ad € 18.000,- kunnen worden afgeraamd.

Kostenplaatsen:

Gasverbruik gemeentehuis (€ 22.200,- N eenmalig)
Vanwege de lange koude winter dient het budget voor het gasverbruik met € 22.200,- verhoogd te worden.

Onderhoud en huur kantoormachines (€ 14.500,- N eenmalig)

Vanwege reparatiekosten en extra kosten voor het gebruik van de kleurenprinter dient deze post met € 14.500,- verhoogd te worden.

Kapitaallasten rollend materieel (€ 45.000,- V eenmalig)
Op de kapitaallasten wordt in zijn totaliteit een voordeel gerealiseerd van € 60.000,- met een eenmalig karakter. Dit voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de vervangingsinvesteringen doorgeschoven worden naar 2014. Hiermee komen de geraamde kapitaallasten op deze investeringen te vervallen voor 2013. Dit wordt mede veroorzaakt doordat de economische levensduur van een investering eerder verstreken kan zijn dan de technische levensduur van een investering. In het geval van het rollend materieel blijkt dus dat investeringen in werkelijkheid langer mee gaan dan waar in de begroting rekening mee was gehouden.
Daarnaast is de Swingo veegmachine verkocht vanwege de hoge onderhoudskosten (€ 20.000,- per jaar) en de grote bedrijfsonzekerheid. Dit had tot gevolg dat de machine te weinig operationeel was. Bij meerdere bedrijven zijn offertes opgevraagd om de machine in te ruilen. De hoogste aanbieding was € 4.000,--. Hierdoor kwam het netto boekverlies op € 15.000,-.

Onderhoud applicaties (€ 5.000,- V eenmalig)
De post onderhoud applicaties kan met € 5.000 verlaagd worden in verband met een nog te maken keuze voor de applicatie interne controle.

Investeringen

Het budget voor onderstaande investering dient nog beschikbaar gesteld te worden:

Omschrijving	Bedrag aanvullende investering
Vervanging tractor In het investeringsbedrag dat was opgenomen op de investeringsstaat 2012 was de aanschafwaarde verrekend met de inruilwaarde. De investering dient echter tegen de bruto waarde te worden opgevoerd, dus de totale aanschafwaarde exclusief inruilwaarde. Bij het inventariseren van de offertes bleek een bedrag van € 48.000,-- nodig te zijn, waar € 38.000,-- geraamd was.	€ 10.000,-

Financiële samenvatting 2013

	2013
Saldo onvoorzien t/m raadsvergadering september 2013	**56.600**
Mutaties najaarsnota	
Programma Bestuur en veiligheid	22.300
Programma Dienstverlening	16.500
Programma Sport en cultuur	8.600
Programma Onderwijs	1.500
Programma Zorg	238.000
Programma Economie en recreatie	2.200
Programma Ontwikkeling openbare ruimte	51.700
Programma Beheer openbare ruimte	-65.600
Programma Financiering	-190.500
Saldo onvoorzien na najaarsnota	**141.300**

BIJLAGEN

Netto lasten van op de investeringsstaat 2013 opgenomen bedragen, waarvoor nog geen raadsvoorstel is gedaan (t/m sept. 2013)				
Product	**Omschrijving**	**Bedrag investering**	**Kap.lasten 2013**	**Kap.lasten structureel**	
Programma beheer openbare ruimte					
6140	Bergbezinkbassin Molenkreek (t.l.v. egalisatiefonds riolering)	442.000			
	Aanpassen overstortvijvers (t.l.v. egalisatiefonds riolering)	136.000			
	Werkzaamheden blusvijver te Nieuw-Vossemeer (t.l.v. egalisatiefonds riolering)	40.000			
	Verbetering riolering (investeringsstaat 2010)	118.830	0	7.500	60 jaar
	Bergbezinkbassin (investeringsstaat 2011)	312.120	0	19.800	60 jaar
	Uitvoering ambities VGRP (investeringsstaat 2011)	62.424	0	4.000	60 jaar
	Bergbezinkbassin (investeringsstaat 2012)	169.790	0	10.800	60 jaar
	Uitvoering ambities VGRP (investeringsstaat 2012)	63.676	0	4.000	60 jaar
	Bergbezinkbassin (investeringsstaat 2013)	216.487	0	13.700	60 jaar
	Uitvoering ambities VGRP (investeringsstaat 2013)	64.946	0	4.100	60 jaar
Kpl ICT					
	Basisregistratie personen (I-plan) [1)]	90.000	0	18.000	5 jaar
	Totaal	**1.716.273**	**0**	**81.900**	

[1)] *Voor deze investering uit het informatieplan is een dekkingsreserve gevormd.*

Overzicht post onvoorzien t/m raadsvergadering september 2013					
Wijz.	Raadsvergadering	Omschrijving	2013	Structureel	Saldo
Saldo post onvoorzien primitieve begroting					100.000
1	8 november 2012	Ten onrechte beschikt algemene reserve t.b.v. verslavings- en jeugdproblematiek 2014	-10.000		
2	20 december 2012	Huur peuterspeelzaal Pipi	8.400	8.400	
7	31 januari 2013	Project Sunclasspark	-50.230		
9	28 februari 2013	Startersleningen	-3.750	-5.000	
10	25 april 2013	Aansluiting bij het inkoopbureau West Brabant	-41.984		
11	27 juni 2013	Perspectiefnota	60.164		
15	26 september 2013	Buurtpreventie	-6.025		
		Totaal	-43.425		-43.425
Saldo na 15e begrotingswijziging					56.575

Staat van reserves en voorzieningen

Naam reserve/ voorziening	Saldo per 1 januari 2013	Overige ver-meerderingen	Vermindе-ringen	Saldo per 31 december 2013
A. Algemene dienst				
1. Vrije reserves				
Risico reserve	4.207.611		1.060.000	3.147.611
Algemene reserve	5.208.557	1.535.999	2.813.040	3.931.516
Voordelig saldo 2012	2.197.200		2.197.200	0
Totaal vrije reserves	**11.613.368**	**1.535.999**	**6.070.240**	**7.079.127**
2. Bestemmingsreserves				
Reserve ruimtelijke ontwikkeling	361.340	30.898	164.600	227.638
Reserve ruimtelijke ontwikkeling AFCNP	11	1.000.000	1.000.000	11
Reserve overheveling budgetten	108.875	58.500	167.375	0
Egalisatiereserve riolering	880.161	14.644		894.805
Res. Eenm. Zaken persp.nota 2008-2012	16.265		16.265	0
Reserve HRM	214.582		43.945	170.637
Reserve openbare verlichting	1.105.002		93.500	1.011.502
Reserve wachtgelden vml. wethouders	9.100		9.100	0
Res. eenm. zaken 2011 persp.nota 2011	63.599		63.599	0
Res. eenm.zaken 2012 persp.nota 2011	116.480		116.480	0
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	18.200			18.200
Centrumfonds Steenbergen	14.893			14.893
Res. eenm.zaken 2013 persp.nota 2012		50.000	50.000	0
Res. eenm.zaken 2015 persp.nota 2013		30.000		30.000
Nog te besteden overheidsbijdragen		502.800	152.909	349.891
Baggerfonds		193.900		193.900
Totaal bestemmingsreserves	**2.908.508**	**1.880.742**	**1.877.773**	**2.911.477**
3. Dekkingsreserve				
Algemene dekkingsreserve	9.782.500			9.782.500
Res.begr.pl Steenbergseweg	166.001	14.212		180.213
Res. begraafplaats Zuideinde	42.975			42.975
Reserve liquidatie Kragge	33.151		33.151	0
Res. winstuitkering HNG	223.283		56.000	167.283
Res. afkoopsom woonwagens en standplaatsen	6.291		6.291	0
Reserve BTW-compensatiefonds	285.467		42.820	242.647
Res gemeenschapshuis D'loord	719.818		22.512	697.306
Reserve huisvesting	7.318.345		291.161	7.027.184
Res herinrichting bibliotheek	190.569		11.911	178.658
Reserve vernieuwbouw 't Cromwiel	1.385.285		45.059	1.340.226
Reserve inrichtingskosten 't Cromwiel	62.643		20.882	41.761
Res.ICT invest. Informatieplan 2009/2010	351.133		96.285	254.848
Res. Kredieten investeringsstaat 2009	401.414		38.355	363.059

Naam reserve/ voorziening	Saldo per 1 januari 2013	Overige ver-meerderingen	Vermindе-ringen	Saldo per 31 december 2013
3. Dekkingsreserve				
Res. Sportpark Noordlangeweg D'oord	2.220.860		69.400	2.151.460
Terrein Wipstraat Steenbergen	24.354		6.150	18.204
Reserve JOB Nieuw-Vossemeer	50.030		7.124	42.906
Reserve herinrichting Markt/Westdam/Ring Gumm.kerk	1.299.906		1.299.906	0
Reserve ICT investeringen 2012	340.000		68.000	272.000
Reserve ICT investeringen 2013	65.000		6.500	58.500
Renovatie jachthaven/havenkantoor		1.857.040	140.032	1.717.008
Huisvesting consultatiebureau Steenbergen		66.944	2.678	64.266
Totaal dekkingsreserves	**24.969.025**	**1.938.196**	**2.264.217**	**24.643.004**
Totaal reserves	**39.490.901**	**5.354.937**	**10.212.230**	**34.633.608**
4. Voorzieningen				
Fonds onderhoud wegen	5.882.283	2.569.006	1.449.112	7.002.177
Fonds aanvullend wegenonderhoud	235.622	332.717	568.339	0
Fonds onderhoud kunstwerken	157.838	110.032	133.585	134.285
Voorz. onderhoud gebouwen	613.755	286.277	438.966	461.066
Fonds sportparken	71.988	110.623	299.442	-116.831
Fonds onderhoud scholen bbo	217.391	90.884	245.261	63.014
Fonds onderhoud o.b.s.	-6.194	12.535	12.532	-6.191
Voorziening rioolonderhoud	629.748		50.000	579.748
Pens. Fonds wethouders	1.228.058	58.908		1.286.966
Voorz. spaarverlof personeel	13.818	276		14.094
Voorz.afgesloten bestemmingsplannen	992.012		768	991.244
Totaal voorzieningen	**10.036.319**	**3.571.258**	**3.198.005**	**10.409.572**
Totaal reserves en voorzieningen	**49.527.220**	**8.926.195**	**13.410.235**	**45.043.180**